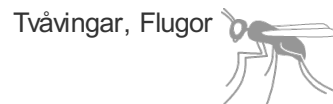

Oxycera pygmaea

Svartryggig strömvapenfluga

NE NA LC DD NT **VU** EN CR RE

Sårbar (VU)
B2ab(ii,iii,iv)

Klass: Insecta (egentliga insekter), **Ordning:** Diptera (tvåvingar), **Familj:** Stratiomyidae (vapenflugor), **Släkte:** *Oxycera*, **Art:** *Oxycera pygmaea* - svartryggig strömvapenfluga (Fallén, 1817) **Synonymer:**

Kännetecken

Den svartryggiga strömvapenflugan är relativt liten, 3–4 mm, samt mörkare än flera av dess fränder inom släktet. Liksom hos övriga vapenflugor är bakkroppen förhållandevis bred och platt. Två bakåtriktade taggar på ryggen är karaktäristiska och har gett familjen dess namn. *Oxycera pygmaea* är som nämnts jämförelsevis mörk vilket framför allt gäller hanen, honan är något ljusare samt har ett gult huvud. Benen är hos hannen svarta och hos honan mörka, två karaktärer som används vid artbestämning, liksom avsaknaden av ett ljus band på honans rygg. Larverna är avlånga och har 12 segment samt ett synligt men föga rörligt huvud. Artbestämning på larven görs utifrån utseendet på den kitinösa plattan på det bakersta segmentet.

Utbredning och status

En sällsynt art som i äldre tid är känd från Skåne, Småland, Öland, Gotland, Östergötland och Jämtland (Östersund 1926). I modern tid finns dock endast ett par fynd på Öland (Torslunda 1968) och Gotland (Lojsta 1982). Förekomsten i Jämtland antyder ett stort utbredningsområde i landet. Det totala utbredningsområdet utgörs av stora delar av Västeuropa från Sverige och Danmark till Brittiska öarna och Medelhavsområdet. Östgränsen är västligaste Ryssland, Polen, Tjeckien och Ungern. I Sverige är arten måttligt eftersökt och därför är mörkertalet troligtvis relativt stort. Kanske finns arten på ett flertal lokaler. Förekomsterna är dock sannolikt kraftigt fragmenterade.

Ekologi

Larverna uppges leva i klart och rörligt vatten. Åtminstone ett par av de kända svenska lokalerna kalkrikkärr. De vuxna insekterna håller sig i närheten av larvernas uppväxtmiljö vilket gör att spridningsförmågan sannolikt är begränsad.

Hot

Kalkkärr i södra delen av landet har till stor del eutrofierats eller växt igen, vilket medfört minskat habitat och minskade populationer. Detta stöds också av fynddata.

Åtgärder

Skydda återstående kalkkärr. Öka kunskapen om vapenflugor i Sverige genom inventeringssatsningar.

Litteratur

- Lyneborg, L. 1960. Tovinger II. *Danmarks fauna* 66: 120. Rozkosny, R. 1973. The Stratiomyioidea (Diptera) of Fennoscandia and Denmark. *Fauna Ent. Scand.* 1: 107–109. Rozkosny, R. 1996. Stratiomyidae, Soldier Flies. In *Aquatic Insects of North Europe II*. P. 321–332. Apollo Books Stenstrup.
- Stubbs, A.E. & Drake M. 2001. *British soldierflies and their allies*. British Entomological and Natural History Society. Dorset.
- Wahlgren, E. 1907. Diptera 1. *Svensk insektfauna XI:1*: 2.
- Wahlgren, E. 1907. *Ent. tidskr.* 28: 136–137.
- Zetterstedt, J. W. 1842. *Diptera Scandinaviae*. I: 142.

Författare

Ulf Bjelke 2008 © ArtDatabanken, SLU 2008.